

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/176/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624204436
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624204436.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXXX/X, XXX XX G., štátna občianka SR, otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, XXX XX G., štátny občian SR, v zast. A. G. A., advokátka, so sídlom H. XX, XXX XX I. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Otec maloletého podal návrh na zverenie maloletého syna do striedavej starostlivosti a zároveň podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Ako dôvod uviedol, že s matkou maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Dôvodom boli dlhotrvajúce problémy medzi rodičmi spojené s neprekonateľnými rozpormi v spolužití. Rodičia maloletého od jeho 1. roka života majú dohodnutú starostlivosť o maloletého podľa jeho potrieb s tým, že otec sa o maloletého staral a podieľal sa na jeho výchove každý druhý týždeň, podľa toho ako sa rodičia dohodli. V konaní sp. zn. 5P/6/2024 okresný súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, súd jej určil výživné na maloletého vo výške 120 Eur, styk nebol určený a bol ponechaný na dohodu rodičov, v zmysle predchádzajúcej dohody podľa potrieb maloletého. Maloletý je na starostlivosť otca zvyknutý. Po nástupe maloletého do škôlky matka začala odopierať otcovi styk s maloletým, tak ako bolo zaužívané. Zaužívané pravidlá až do júna 2024 fungovali. Matka využíva stav, keď bol maloletý zverený do jej starostlivosti a nedá otcovi vopred vedieť, kedy si môže pre maloletého prísť. Aj dohodnuté mení tak, že otec sa musí vzniknutej situácii stále prispôbovať. Otec si vie starostlivosť o dieťa a odovzdanie do škôlky a výber zo škôlky zabezpečiť, pričom matka po zamestnaní využíva pomoc priateľa. Z opísanej situácie jednoznačne vyplýva potreba najprv neodkladne upraviť pomery medzi rodičmi, čo sa týka starostlivosti o ich maloleté dieťa. Je primárne v záujme maloletého, aby jeho psychický a fyzický vývin a rast prebiehal čo najpokojejšie, nerušene, aby o neho bolo dobre a riadne postarané. Keďže situácia je pomerne vyhrotená a rodičia spolu nevedia normálne komunikovať ohľadne styku s maloletým, matka reaguje negatívne, je nevyhnutné upraviť pomery autoritatívnym rozhodnutím súdu.

2. Z rozsudku Okresného súdu Lučenec, č. k. 5P/6/2024 – 65 zo dňa 14.03.2024 bolo zistené, že maloletý bol zverený do starostlivosti matky, obaja rodičia boli oprávnení maloletého zastupovať, otec bol zaviazaný na platenie výživného vo výške 120 Eur mesačne a styk otca nebol upravený a bol ponechaný na dohodu rodičov.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.09.2024 vyplýva, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletému bol upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č. k. 5P/6/2024 zo dňa 14.03.2024. Aktuálne psychika maloletého nie je ešte zrelá na to, aby vedel dostatočne presne verbálne vyjadriť svoje pocity a potreby. V útlom veku maloleté dieťa potrebuje najmä niekam patriť, mať zázemie, mať pocit istoty a bezpečia. Podľa názoru kolízneho opatrovníka, v záujme maloletého je najmä to, aby

nebol vystavený stresu z dôvodu odlúčenia od rodičov a mal zabezpečený kontakt s oboma rodičmi, aby neprišlo k úpadku vzťahu s jedným z nich. Hoci obidvaja rodičia majú kapacitu zabezpečovať dieťaťu základné životné potreby, avšak schopnosť rodičov vzájomne spolupracovať a rozhodovať v záujme maloletého A. je t. č. ovplyvnená subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Matka počas pohovoru uviedla, že s otcom sa vedela dohodnúť na starostlivosti o maloletého aj z dôvodu, že maloletý nenavštevoval predškolské zariadenie a ona bola na materskej dovolenke. Od septembra 2024 navštevuje celodennú materskú škôlku v Lučenci a ona nastúpila do zamestnania. Počas prázdnin rodičia pri starostlivosti o maloletého uplatnili tzv. „striedavú starostlivosť“ v nepravidelných intervaloch. Matka poukázala aj na situácie, kedy maloletý niekedy nechcel ísť k otcovi a pri návrate od otca uviedol „konečne som doma“. Počas realizácie styku, maloletý s otcom niekedy pobudol v domácnosti starej matky (zo strany otca). V tejto súvislosti matka poznamenala, že maloletý A. uviedol, že u starkej spali na zemi a s pobytom maloletého v domácnosti otca matka zase poukázala na nedokončené rekonštrukčné práce v interiéri domu. Maloletý poukázal, že u otca v domácnosti je často iná partnerka, resp. kamoška. S návrhom na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti nesúhlasí, nepopiera vybudovaný dobrý vzťah medzi nimi, nesúhlas odôvodňuje vekom dieťaťa a potrebou ustálenia nového denného režimu, ktorému je maloletý aktuálne vystavený. Musí si zvykať na prostredie materskej škôlky, nové pravidlá. Matka poukazuje aj na cestovanie z Lentvory, ktoré by maloletý musel denne absolvovať, čo by bolo podľa nej pre maloletého náročné, najmä ráno. Takáto forma striedavej starostlivosti by maloletému nevyhovovala. Navrhuje ponechať maloletého v osobnej starostlivosti a upraviť styk maloletého s otcom počas týždňa, keď otec nepracuje, aby si maloletého prevzal v piatok alebo aj vo štvrtok a následne maloletý by pobudol v jeho domácnosti do nedele, kedy by ho potom matke vrátil. Matka žije v dvojizbovom byte s priateľom a okrem maloletého A. má v starostlivosti ešte jej maloletú dcéru J., ktorú má z predchádzajúceho vzťahu. Maloletý má v domácnosti matky samostatné lôžko a vytvorený kútik na hranie. Otca kolízny opatrovník telefonicky kontaktoval, uviedol, že sa nachádza v zamestnaní vo Vysokých Tatrách. Bytové pomery sa mu nezmenili od poslednej návštevy v marci 2024. Na návrhu zotráva, pretože si myslí, že maloletému dokáže zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť počas celého týždňa. Z vyjadrenia obidvoch rodičov vyplynulo, že styk rodiča, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, sa realizuje. Návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia vnímajú ako prirodzenú túžbu a snahu otca podieľať sa na výchove svojho dieťaťa v čo najširšom rozsahu. Nezhody a konfliktné prostredie medzi rodičmi samy o sebe nezakladajú naliehavú potrebu pre nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ nedochádza v uvedenom prostredí k ohrozeniu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a jeho priaznivého fyzického a duševného vývinu. Maloletý má v domácnosti matky vytvorené primerané podmienky nevyhnutné pre poskytovanie starostlivosti a matka otcovi umožňuje kontakt s maloletým. Kolízny opatrovník preto nevyhodnotil situáciu ako naliehavú opätovne zasiahnuť do pomerov účastníkov konania neodkladným opatrením. Starostlivosť o maloleté dieťa bola upravená rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/6/2024 v mesiaci 03/2024. Táto starostlivosť je maloletému riadne poskytovaná. Z obsahu návrhu otca, kolízny opatrovník nemá preukázané, že by boli inak porušované práva maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník považuje záujem mal. dieťaťa za prioritný a postavený nad vôľu rodičov presadzovať proti sebe svoje požiadavky. V konaní vo veci samej okresný súd rozsiahlejším dokazovaním bude zisťovať pomery zúčastnených strán, na základe ktorých následne zaujme objektívne stanovisko, ktoré bude korešpondovať s najlepším záujmom mal. dieťaťa.

4. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 329 ods. 1 CSP veta prvá súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ja bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

9. Podľa § 331 ods. 1 CSP veta prvá návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám a spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov, zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. Obmedzenie času trvania neodkladného opatrenia neplatí, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia je začaté konanie vo veci samej, ak bolo do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zverené maloleté dieťa bez sprievodu alebo ak nebolo možné v lehote šiestich mesiacov zlúčiť maloletého cudzinca s jeho rodinou.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zohľadňovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzil len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť neodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý bol zvrátený nepríjemným úsilím a nákladmi respektíve len s veľkými obtiažami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu bezodkladnej úpravy práv a povinností voči deťom a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

14. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu a rýchla právna úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Okresný súd chce zdôrazniť, že v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia súdu vo veci samej. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie ako je tomu v konaní vo veci samej. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň zákonné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

15. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a všetkými dôkazmi okresný súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. V konaní týkajúcom sa starostlivosti o maloleté dieťa je primeraným účelom ochrana požadovaná neodkladným opatrením. K nariadeniu neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletých, by mal okresný súd pristúpiť najmä, ak je ohrozená výživa maloletého dieťaťa alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloleté dieťa. Maloletý sa neocitol bez starostlivosti, jeho život, zdravie a priaznivý vývoj nie sú vážne ohrozené ani narušené. Napriek tomu, že rodičia boli dohodnutí na striedavej starostlivosti, tá sa prestala realizovať nástupom maloletého do predškolského zariadenia, ale matka otcovi nebráni v stretávaní sa s maloletým. Do času skončenia konania ohľadne návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej

osobnej starostlivosti, bude platiť rozhodnutie súdu sp. zn. 5P/6/2024 zo dňa 14.03.2024 a otcovi preto nehrozí bezprostredná ujma, že by nebol v kontakte so svojim synom.

16. Súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie nemá slúžiť účelu obchádzania riadneho konania vo veci samej, ktoré je potrebné na zistenia skutočného stavu, ak sa rodičia nevedia dohodnúť. Inštitút neodkladného opatrenia je výnimočným procesným prostriedkom, preto súd nemôže každú jednu situáciu v živote dieťaťa riešiť nariadením neodkladného opatrenia. V prvom rade sa majú ohľadne maloletého dieťaťa dohodnúť rodičia a za účelom prijatia najlepšieho rozhodnutia pre svoje dieťa náležite komunikovať. Ak bude súd vo všetkých bežných ale aj podstatných situáciách dieťaťa rozhodovať za rodičov, tí to nebudú vôbec nútení – motivovaní vyvinúť úsilie o rodičovskú dohodu a inštitút neodkladného opatrenia by stratil svoj zmysel. Súd poznamenáva, že zamietnutím návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia sa nijakým spôsobom neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Zamietnutie uvedené v návrhu v tomto prípade znamená len to, že v danom prípade nebolo preukázané, že pomery účastníkov je potrebné resp. možné riešiť formou neodkladného opatrenia. Na objektívne posúdenie otázky zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bude potrebné vykonať riadne dokazovanie a tak náležite vo veci samej rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, D. C. XX, XXX XX G., a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie a na trovy toho, kto odvolanie podal.

Odvolanie sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,

- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia,
- p) postúpení právomoci do cudziny.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.